

NÖJE KULTUR

Giga — fysiskt grym teater

PREMIÄR

"Giga" av Torgny Lindgren och Eric Åkerlund
Scen: Institutionen för dramatik, Kapellplatsen 4
Regi: Kent R Andersson
Scenografi: Lena Hermansson
I rollerna: Hans Rosenfeldt, Ulf Andréasson

"Giga" är ett teaterstycke på tre kvart, en dialog. Författarna är de inte helt okända Torgny Lindgren och Eric Åkerlund. Stycket visar någon släktskap med Lindgrens "Slaktningen vid sju ekars kulle" som gavs på Angereds teater härområdet.

"Giga" från 1983 är ett mättat och betydelsefullt samtal mellan Riddaren och Narren — ett samtal

som från Riddarens sida hålls i den mest allvarliga ton. Ändå är alla ironierna inlagda i hans repliker. Han vill bli en helig, och helighet kräver offer. Då offerar han Narren, som är hans käraste ägodel.

Studenterna i GUT ger en fysiskt grym teater. Uppsättningen kräver av dem att de malträter varandra, vilket också sker, med största fysiska mod. Ulf

Andréasson som Narren är glad, god och fräck. Också när han är grym är det vredens grymhet, alltså naturlig och sund.

Andréassons framställning är känslig och uppmärksam. Rollens naturliga barnlighet spelar han fram med flykt, och ändå intensivt och lyhört.

Riddaren i Hans Rosenfeldts gestaltning är världsligt klok i sin skeva fromhet. Han är möjligen teolog, men inte evangelist. Hans resonemang kring offer och helighet är lömskt smittade av högmot och livsfientlighet, vilket också Rosenfeldt återger: kyligt, intensivt och eftertänksamt.

Regissören, Kent R An-

dersson, har gjort flera uppsättningar med Universitetsteatern. Här är bilden ren och enkel, framför allt blir ljuset mycket skickligt använt. När Narren murar in Riddaren i kyrkans vägg, visas ett galler med ljusstrålar som genomskinliga stavar, genom luft som är dimmig av rökelse. Även det vakna eller det drömmande tillståndet ljusmarkeras.

"Giga" är radioteater från början, och det finns spår kvar av detta klara, tydliga medium. Varje replik har hög specifik vikt, och pauseringar blir fyllda av efterklanger, och det är bara två röster.

★ ★ ★

I förhållandet mellan de

två männen är Narren den starkare. Han är köttig, lycklig och förunderligt svår att nå. Kanske det är just hans omedvetna integritet som tvingar Riddaren att avrätta honom. Riddaren har ingen kontroll över honom, Narren är ett irrationellt element, och därför ett inre hot.

Västgötagens bistra ord i foyern påminner om forna tiders syn på Lekaren, ord som i detta sammanhang kommer mycket nära freudiansk förnekelse. Den dunkla symbolismen i stycket kristalliserar till en struktur där vi känner igen idén: att driftslivet är politiskt farligt.

I driftslivet finns en po-

tential för uppror, och alltså måste varje maktstruktur misstro det. "Furstlighet är rädsla", utbrister Riddaren, och ger oss en nyckel. En av många, för stycket "Giga" har nästan centrallyrikens sätt att provocera till tolkning. Det är ett mycket intressant pjäsval som GUT har gjort, och deras framställning är också värdad och uppmärksam.

Anne Järborg

● Narren tar befäl över Riddaren i deras maktkamp. "Grymhetens teater" får starkt uttryck i Universitetsteaterns nya pjäs.
 Foto: MIKAEL HERMANSSON